

SAROO BRIERLEY

Mijn
lange weg
naar huis

*Ik was vijf toen ik verdwaald raakte.
Na vijftwintig jaar
vond ik mijn weg terug naar huis*

ISBN 978-90-225-7450-8

ISBN 978-94-023-0432-9 (e-boek)

NUR 402

Oorspronkelijke titel: *A Long Way Home*

Oorspronkelijke uitgever: Viking, an imprint of Penguin Books

Vertaling: Kees van Weele

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam

Omslagbeeld: © Saroo Brierley en Larry Buttrose

Foto's binnenwerk: © Saroo Brierley en Larry Buttrose, tenzij anders vermeld

Zetwerk: Text & Image, Eexterveen

© 2013 Saroo Brierley

Nederlandstalige uitgave © 2015 Meulenhoff Boekery bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Guddu

INHOUD

Proloog	9
1 Herinneringen	13
2 Verdwaald	21
3 Overleven	48
4 Gered	63
5 Een nieuw leven	83
6 Mams reis	97
7 Hoe ik opgroeide	108
8 Op zoek	124
9 Terug naar huis	137
10 Weerzien met mijn moeder	154
11 Herenigd	174
12 Uitreiken	188
13 Terugkeer	201
Epiloog	229
Kaart: mijn reis door India	235
Dankwoord	239

PROLOOG

Ze wonen er niet meer.

Vijfentwintig jaar lang heb ik me deze dag voorgesteld. Toen ik aan het andere eind van de wereld opgroeide, met een nieuwe naam en in een nieuw gezin, en me afvroeg of ik mijn moeder, broers en zus ooit terug zou zien. En nu sta ik hier voor een deur bij de hoek van een vervallen gebouw in een arme wijk van een stoffige stad in Centraal-India. Dit is het huis waar ik ben opgegroeid, maar er woont niemand meer. Het staat leeg.

De laatste keer dat ik hier stond was ik vijf.

De deur, met kapotte scharnieren, is veel kleiner dan toen ik hem als kind zag: nu zou ik moeten bukken om erdoor te kunnen stappen. Aankloppen heeft geen zin. Door het raam en een paar gaten in de mij nog steeds bekend voorkomende, afbrokkelende muur van baksteen kan ik in het piepkleine kamertje kijken waar mijn familie woonde. Het plafond reikt niet veel hoger dan mijn hoofd.

Mijn grootste angst, dat ik mijn familie niet zou aantreffen in mijn huis, wanneer ik het na jaren zoeken eindelijk terug zou vinden, was zo verlammend dat ik hem bijna volledig had verdrongen.

Niet voor het eerst van mijn leven voel ik me verloren en weet ik niet wat te beginnen. Ik ben nu dertig. Ik heb geld op zak en een vliegticket naar huis, maar ik voel me precies als jaren geleden op dat perron: mijn adem stokt, mijn gedachten slaan op hol, en ik wou dat ik het verleden kon veranderen.

Dan gaat de deur van de burens open. Een jonge vrouw in rode rokken met een baby in haar armen komt de beter onderhouden flat ernaast uit. Ze wil natuurlijk weten wat er aan de hand is. Ik zie eruit als een Indiër, maar ze zal mijn westerse kleding wel wat te nieuw vinden en mijn haar te keurig gekapt. Ik ben duidelijk een buitenstaander, een buitenlander. Erger nog, ik spreek haar taal niet, en wanneer ze tegen me begint te praten, kan ik slechts raden dat ze me vraagt wat ik hier kom doen. Ik herinner me het Hindi nauwelijks en weet niet hoe ik de weinige woorden die ik er nog van ken moet uitspreken. 'Ik spreek geen Hindi, maar Engels,' zeg ik, en stomverbaasd hoor ik haar antwoorden: 'Ik spreek Engels, een beetje.' Ik wijs naar de leegstaande kamer en noem de namen van de mensen die er vroeger woonden: 'Kamla, Guddu, Kallu, Shekila.' Dan wijs ik naar mezelf en zeg: 'Saroo.'

De vrouw zegt niets terug. Dan herinner ik me iets wat mam me in Australië speciaal voor deze situatie heeft gegeven. Ik zoek in mijn rugzakje en haal er een A4'tje met kleurenfoto's van mij als kind uit. Ik wijs opnieuw naar mezelf en zeg 'klein'. Dan wijs ik naar de jongen op de foto's. 'Saroo.'

Ik probeer me te herinneren wie er naast ons woonde toen dit mijn thuis was. Was er toen een meisje dat nu deze vrouw zou kunnen zijn?

Ze staart naar het papier en daarna naar mij. Ik weet niet zeker of ze het heeft begrepen, maar dan begint ze te spreken, in aarzelend Engels. 'Mensen... hier niet meer wonen... nu,' zegt ze.

Ze bevestigt alleen wat ik al weet, maar het komt hard bij me aan nu ik het haar hardop hoor zeggen. Het duizelt me. Ik blijf voor haar staan, als aan de grond genageld.

Als ik het huis terug zou weten te vinden, zou het kunnen dat mijn familie verhuisd is, dat heb ik altijd geweten. Zelfs in de korte tijd die ik met hen heb doorgebracht waren ze vanuit een andere plaats hierheen verhuisd. Arme mensen kunnen hun woonplaats vaak niet kiezen, en mijn moeder moest al het werk dat ze kon krijgen aannemen.

Zulke gedachten beginnen uit de doos waarin ik ze had weggestopt te komen. De andere mogelijkheid, dat mijn moeder dood is, duw ik er snel in terug.

Een man die ons heeft gezien, komt naar ons toe, en dus dreun ik mijn mantra nog eens op en reciteer ik de namen van mijn moeder Kamla, mijn broers Guddu en Kallu, mijn zus Shekila en mijzelf Saroo. Hij wil iets zeggen, maar dan komt er een andere man aan slenteren, en die neemt hem de woorden uit de mond. 'Ja? Wat kan ik voor u doen?' vraagt hij in duidelijk Engels.

Dit is de eerste persoon met wie ik behoorlijk kan praten sinds ik in India ben aangekomen, en nu tuimelt mijn verhaal als een spraakwaterval over mijn lippen: 'Ik heb hier gewoond als kleine jongen, maar toen ging ik op een keer samen met mijn broer van huis en ben ik verdwaald en opgegroeid in een ander land, ik kon me de naam van deze stad niet eens herinneren, maar nu heb ik de weg naar Ganesh Talai teruggevonden en ben ik op zoek naar mijn moeder, broers en zus. Kamla, Guddu, Kallu, Shekila.

Hij trekt een verbaasd gezicht bij mijn relaas, en ik herhaal de namen van mijn familieleden nog een keer.

Een ogenblik later zegt hij: 'Wacht hier, alstublieft. Ik kom zo dadelijk terug.'

De mogelijkheden tollen door mijn hoofd. Wie of wat is hij gaan halen? Iemand die weet wat er van hen is geworden, misschien? Of zelfs een adres? Maar heeft hij wel begrepen wie ik ben? Ik hoef niet lang te wachten tot hij terugkomt. En dan spreekt hij de woorden uit die ik nooit meer zal vergeten: 'Komt u mee. Ik breng u naar uw moeder.'